

Helsingin yliopisto - Helsingfors universitet - University of Helsinki ID 2007-414

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Sosiologian laitos	
Tekijä-Författare-Author Pauna, Miia			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Mielikuvat naisten ja miesten humalasta : terapiajuomista ja toimintaa			
Oppiaine-Läroämne-Subject Yleinen sosiologia			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu		Aika-Datum-Month and year 2007-10-27	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 79 s.
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Eri tiedotusvälineissä ja tieteen kentälläkin on käyty keskustelua, ovatko juomatavat muuttuneet. Keskustelua seuraamalla voidaan havaita, että mielikuvat keskimääräisen nykysuomalaisen juomatavoista vaihtelevat sivistyneestä eurooppalaisesta viinin maistelusta edelleen itsensä mahdollisimman halvalla humalaa juovaan takapajuiseen kansaan. Pro gradu -työssäni selvitan, minkälaisia mielikuvia keskiluokkaistuneilla suomalaisilla miehillä ja naisilla juomatavoistaan on. Onko mielikuva perinteisestä suomalaisesta viinapäästä vielä elossa? Erityisesti etsin vastausta siihen, minkälaisena miehet ja naiset näkevät oman sukupuolensa sekä vastakkaisen sukupuolen juomisen tavat. Siis, miten subjekti tulee esiin eri sukupuolten humalamielikuvissa. Tutkimuksessani nostan esille juomatapojen käsittämisen erityisesti naisnäkökulmasta. Kirjallisuuskatsauksessani tarkastelen erilaisia alkoholin juomiseen ja juoma-tapoihin liittyviä kulttuurisia mielikuvia aikaisemmissa juomatapatutkimuksissa. Alkaen suomalaisen miehen rajat ylittävistä ja naiset ulkopuolelle sulkevasta myyttisestä humalasta, päätyen mielikuviin suomalaisen keskiluokan moderneista ja legitiimeistä juomatavoista. Tutkimuksen aineistona on kahdeksan, 5-7 henkilön ryhmissä toteutettua ryhmähaastattelua. Yhteensä tutkimukseen osallistui 49 haastateltavaa. Tutkimukseni aineiston analyysitapaani kuvastaa parhaiten teemoittelu, jossa aineistosta nostetaan esiin tutkimusongelma valottavia teemoja. Teemoittelun avulla aineistosta on poimittu ja eritelty aineiston sisältämät, tutkimuskysymykseni kannalta keskeiset aiheet ja niihin liittyvät sitaattit. Tutkimukseni aineiston tulkinnassa väljänä viitekehyksenä on toiminut semioottinen tai tulkitseva sosiologia. Vaikka tulkitsevaa sosiologiaa ei voidakaan pitää kvalitatiivisten aineistojen analyysimenetelmänä, olen kuitenkin käyttänyt tulkitsevan sosiologian käsitteistöä apuna omaa tutkimusta tehdessäni. Naisten mielikuvissa miesten ja naisten juomatavoilla on eroa. Naisten mielikuvissa heidän omaan juomiseensa kuuluu puhe eli naisille tyypillistä alkoholin käyttötappaa voidaan kutsua terapiajuomiseksi. Miesten juomiseen liitetään puheen sijaan toiminta. Naisten näkökulmasta alkoholin juomisen tavoissa kyse on osaamisesta, kompetenssista. Miesten näkökulmasta kyse on tahtomisesta ja tahdon menettämisestä. Haastateltavien kuvaamissa juomatavoissa eroa miesten ja naisten alkoholin juomisen välille tehdään kahdella tavalla. Ensinnäkin naisten läsnäolo vaikuttaa miesten juomiseen: naisten ollessa läsnä miehet juovat hillitymmin tai juomatahti on hitaampaa verrattuna niihin juomakertoihin, jossa miehet lähtevät yhdessä miesporukalla ryyppäämään. Toiseksi haastateltavien kuvaamissa juomatavoissa naiset ja miehet jakautuvat juomistilanteissa omiksi porukoikseen. Niissäkin tilanteissa, joissa yhdessä on miehiä sekä naisia, juomaporukka yleensä suomalaisen tavan mukaan jakautuu mies- ja naisporukoihin. Molemmat sukupuolet kokivat juomatavoissaan transgression. Naiset omista mielikuvissaan puheen tasolla, säilyttäen kompetenssinsa. Miesten mielikuvissa rajan ylitys tapahtuu toiminnan tasolla ja humalan vaikutuksesta tahdon menettämisen jälkeen toiminta voi muuttua hölmöilyksi. Mielikuva humalahakuisesta ja vain miehille tyypillisestä ryyppäämisestä on edelleen tunnistettavissa mutta, varsinkin naiset kokivat tällaisen alkoholin juomisen itselleen vieraaksi ja epänaiseelliseksi.</p>			
Avainsanat-Nyckelord-Keywords alkoholinkäyttö alkoholi juomatavat sukupuoli miehet juopumus mielikuvat			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			